

alkalmuk volt végigszemlélni ezt a temetést, feltűnt az a közeli viszony s az a szíves érintkezési mód, melyet a Dungyerszkyek tartottak fenn a szerb közelet vezető tagjaival.

Ma éjjel beszéltünk *Dungyerszky* Gedeon országgyűlési képviselővel, aki következőket mondotta nekünk:

— Én a magam részéről azt, amiről különben is fél füllel hallottam már, a leglehetősebb kacsának tartom, ami valaha is csak fölrepült a sajtó nádasából. Az én apám Újvidékről Szenttamásra utazott ma, ahonnan üzleti táviratot kaptam tőle, amelyben értesít, hogy ma egész sereg ökröt adott el a hadseregszállítónak, bátyám pedig ma is Újvidéken van. Összes férfirokonaim, akik katonakötelesek, már megkapták a behívót, s most útban vannak a harctér felé. Én a magam részéről csak annyit jelentek ki, hogy ez a sajtókacsa nem most először röppent föl. Az annexió idején a *Szegedi Napló* azt írta, hogy a kamendini pusztán levő palotánkban egész kocsirakományra való puskát és töltést találtak volna. Akkor is csak mosolygunk a mendemondán, mint ahogy mosolygunk most is. *Dungyerszky* nevű család egyébként legalább másfélezer van a Bácskában, s csak Szenttamáson másfélszáz ilyen nevű embert lehet találni. Engem a szerbek azért támadnak, mert nem tartanak eléggé nagyszerbnek, a magyarok pedig azért, mert szerbnek tartanak, s így nem tudom, hogy valójában mit csináljak. A magam és a családom nevében kijelentem, hogy a *Hartwig* temetésén senki közülünk ott nem volt, mivel családjunk a belgrádi körökkel egyáltalán nem tart fenn érintkezést, s a leghatározottabban tiltakozom végül minden hasonló mendemonda ellen, melynek a legkisebb alapja sincsen.²

C

Fővárosi sajtóközlemények a világháború kitörése előtti horvátországi közállapotokról

1

1914 júl. 5

A „Budapesti Hírlap” tudósítása a horvátországi szerbség ellen irányuló horvát jogpárti sajtókampányról¹

Zágráb, júl. 4.

(Saját tudósítónktól.) A jogpárti sajtó egyre folytatja a szerbség ellen irányuló szenvedelmes támadásait. A *Hrvatska* tegnapi számában *Útött a tizenkettedik óra* címmel fölhívja a horvátországot, hogy a merényletet torolja meg. Ugyanez a lap követeli, hogy a zágrábi délszláv akadémia elnevezése ezentúl *horvát akadémia* legyen. Amíg e változás meg nem történik, minden támogatást meg kell vonni az akadémiától. Minden horvát, akinek szerbiai rendjele van, azonnal küldje vissza, szerb zászlót Horvátországban kitűzni tilos legyen, s végül minden szerb szokol- és dalos-egyesületet Horvátország területén föl kell oszlatni. A jogpárti hivatalos lap támadása nagyon elkeseríti a szerbséget, mely a jogpárt eljárásában *pártpolitikai taktikát* lát, s azt állítja, hogy a szerbek ellen való általános ingerültséget a jogpárt arra akarja fölhasználni, hogy a *trializmus* ügyén lendítsen. Zágrábban nagy feltűnést kelt az eszéki *Drau* értesülése, mely szerint a *horvát országgyűlést* a legutóbbi események miatt *föloszlatták*, s új választásokat rendelnek el, mert a jogpártnak eltökélt szándéka, hogy a szerb Medakovics elnöklését mindenképp megghiúsítsa. A *Drau* szerint az új választást már augusztus közepén meg is ejtenék, úgyhogy a szabor munkájában fönnakadás nem állana be.

² A tendenciózus álhírt egyébként már másnapi számában kénytelen megcáfolni a lap: „Ma reggeli [érted: júl. 28-i] számunkban jóhiszemű értesítés nyomán jelentettük, hogy *Dungyerszky* Lázárt, a bács-szenttamási szerb nábobot letartóztatták. Meggyőződöttünk, hogy ez a tudósítás egyáltalán nem felel meg a valóságnak.” (*Dungyerszkyt nem tartóztatták le.* — Budapesti Hírlap 1914. júl. 29; 178. sz. 9. l.)

¹ A közlemény címe és lelohelye: *A horvátországi szerbség ellen.* — Budapesti Hírlap 1914. júl. 5; 157. sz. 11. l.